

FINANSINĖS APSKAITOS EGZAMINO PROGRAMA

Pagal teisės aktus galiojančius 2022 m. liepos 1 d.
Buhalterio profesionalo vardui įgyti

1 Apskaitos sistema:

- 1.1 Apskaitos rūšys.
- 1.2 Apskaitos informacijos paskirtis.
- 1.3 Apskaitos informacijos vartotojai.
- 1.4 Apskaitos rezultatų apibendrinimas.

2 Buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų sudarymo teisinis reguliavimas.

- 2.1 Bendrieji apskaitos tvarkymo reikalavimai.
- 2.2 Metodinis vadovavimas apskaitai.
- 2.3 Reikalavimai apskaitos informacijai.
- 2.4 Verslo apskaitos standartai (VAS).
- 2.5 Tarptautiniai apskaitos standartai (TAS / TFAS), priimti taikyti Europos Sąjungoje (2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimantis tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002.
- 2.6 Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (VSAFAS).
- 2.7 Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai (TVSAS).
- 2.8 Europos Sąjungos direktyvos, reglamentuojančios metinių finansinių ataskaitų sudarymą.

3 Buhalterinės apskaitos procesas ir jo organizavimas.

- 3.1 Apskaitos tvarkymas.
- 3.2 Apskaitos tvarkymo reikalavimai.
- 3.3 Apskaitos organizavimas.
- 3.4 Ūkinių operacijų pagrindimo ir registravimo reikalavimai.
- 3.5 Apskaitos dokumentų parengimas, pateikimas ir priėmimas.
- 3.6 Apskaitos dokumentams taikomi reikalavimai.
- 3.7 Apskaitos registrams taikomi reikalavimai.
- 3.8 Dvejybinis įrašas.
- 3.9 Analitinė ir sintetinė apskaita.
- 3.10 Ataskaitinis laikotarpis ir jo parinkimas.
- 3.11 Ataskaitinio laikotarpio pabaigos procedūros.
- 3.12 Uždarantieji įrašai.
- 3.13 Klaidų taisymas apskaitos dokumentuose ir registruose.
- 3.14 Apskaitos dokumentų, apskaitos registrų saugojimo tvarka.
- 3.15 Kitos apskaitos tvarkymo nuostatos.
 - 3.15.1. Vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimas.
 - 3.15.2. Euro ir užsienio valiutos santykis.

4 Reikalavimai finansinėms ataskaitoms, finansinių ataskaitų sudėtis bei turinys.

- 4.1 Reikalavimai finansinėms ataskaitoms.
- 4.2 Labai mažos, mažos, vidutinės, didelės ir viešojo intereso įmonės.
- 4.3 Finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis, trumpos ir sutrumpintos finansinės ataskaitos.
- 4.4 Balansas, jo sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas ir pateikimas.
- 4.5 Finansinės būklės ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas ir pateikimas.
- 4.6 Pelno (nuostolių) ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas ir pateikimas.
- 4.7 Bendrųjų pajamų ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas ir pateikimas.
- 4.8 Veiklos rezultatų ataskaita, jos sudėtis, pateikiamos informacijos grupavimas ir pateikimas.
- 4.9 Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas ir pateikimas.
- 4.10 Grynojo turto pokyčių ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas ir pateikimas.
- 4.11 Pinigų srautų ataskaita, jos sudėtis, duomenų grupavimas ir pateikimas.
- 4.12 Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimo ir klaidų taisymo registravimas apskaitoje ir pateikimas finansinėse ataskaitose.
- 4.13 Aiškinamojo rašto turinys ir reikalavimai jame pateikiamai informacijai.
- 4.14 Verslo apskaitos standartų, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų, tarptautinių apskaitos standartų taikymas pirmą kartą.
- 4.15 Bankų ir kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos.
 - 4.15.1 Reikalavimai bankų ir kredito unijų apskaitai ir finansinėms ataskaitoms.
 - 4.15.2 Bankų ir kredito unijų finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis.
 - 4.15.3 Bankų ir kredito unijų veiklos ir finansinių ataskaitų kontrolė.
 - 4.15.4 Bankų ir kredito unijų finansinių ataskaitų skelbimas.
- 4.16 Finansų maklerio ir valdymo įmonių apskaita ir finansinės ataskaitos.
 - 4.16.1 Reikalavimai finansų maklerio ir valdymo įmonių apskaitai ir finansinėms ataskaitoms.
 - 4.16.2 Finansų maklerio ir valdymo įmonių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis.
 - 4.16.3 Finansų maklerio ir valdymo įmonių veiklos ir finansinių ataskaitų kontrolė.
 - 4.16.4 Finansinių ataskaitų skelbimas.
- 4.17 Draudimo įmonių apskaita ir finansinės ataskaitos.
 - 4.17.1 Reikalavimai draudimo įmonių apskaitai ir finansinėms ataskaitoms.
 - 4.17.2 Draudimo įmonių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis.
 - 4.17.3 Draudimo įmonių veiklos ir finansinių ataskaitų kontrolė.
- 4.18 Pelno nesiekiančių subjektų apskaita ir finansinės ataskaitos.
 - 4.18.1 Reikalavimai, keliami pelno nesiekiančių asmenų buhalterinei apskaitai.
 - 4.18.2 Pelno nesiekiančių asmenų finansinės ataskaitos.
 - 4.18.3 Pelno nesiekiančių asmenų finansinių ataskaitų pateikimas.
 - 4.18.4 Informacijos atskleidimas aiškinamajame rašte.
- 4.19 Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų apskaita ir finansinės ataskaitos.
 - 4.19.1 Reikalavimai neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinei apskaitai.
 - 4.19.2 Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų finansinės ataskaitos.

4.19.3 Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų finansinių ataskaitų pateikimas.

4.19.4 Informacijos atskleidimas aiškinamajame rašte.

4.19.5 Bitkoinų, žetonų ir kripto valiutų apskaita.

5 Verslo apskaitos standartai (VAS)

5.1 1-asis VAS „Finansinė atskaitomybė“.

5.2 2-asis VAS „Balansas“.

5.3 3-iasis VAS „Pelno (nuostolių) ataskaita“.

5.4 4-asis VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“.

5.5 5-asis VAS „Pinigų srautų ataskaita“.

5.6 6-asis VAS „Aiškinamasis raštas“.

5.7 7-asis VAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“.

5.8 8-asis VAS „Nuosavas kapitalas“.

5.9 9-asis VAS „Atsargos“.

5.10 10-asis VAS „Pajamos“.

5.11 11-asis VAS „Sąnaudos“.

5.12 12-asis VAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.

5.13 13-asis VAS „Nematerialusis turtas“.

5.14 14-asis VAS „Verslo jungimai“.

5.15 15-asis VAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones“.

5.16 16-asis VAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones“.

5.17 17-asis VAS „Biologinis turtas“.

5.18 18-asis VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

5.19 19-asis VAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei po ataskaitiniai įvykiai“.

5.20 20-asis VAS „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“.

5.21 21-asis VAS „Dotacijos ir subsidijos“.

5.22 22-asis VAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“.

5.23 23-iasis VAS „Turto nuvertėjimas“.

5.24 24-asis VAS „Pelno mokestis“.

5.25 25-asis VAS „Statybos ir kitos ilgalaikės sutartys“.

5.26 26-asis VAS „Išvestinės finansinės priemonės“.

5.27 27-asis VAS „Viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartys“.

5.28 28-asis VAS „Įmonių likvidavimas“.

5.29 29-asis VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“.

5.30 31-asis VAS „Atlygis darbuotojui“.

5.31 32-asis VAS „Tikrosios vertės nustatymas“.

5.32 34-asis VAS „Segmentų atskleidimas finansinėse ataskaitose“.

5.33 35-asis VAS „Įmonių pertvarkymas“.

5.34 37-asis VAS „Jungtinė veikla“.

5.35 38-asis VAS „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“.

- 5.36 39-asis VAS „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“.
- 5.37 40-asis VAS „Euro įvedimas“.
- 5.38 41-asis VAS „Įmonių skaidymas“.
- 5.39 43-asis VAS „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“.

6 Apskaita pagal tarptautinius apskaitos standartus (TAS / TFAS)

- 6.1 1-asis TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“.
- 6.2 2-asis TFAS „Mokėjimas akcijomis“.
- 6.3 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“.
- 6.4 4-asis TFAS „Draudimo sutartys“.
- 6.5 5-asis TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“.
- 6.6 6-asis TFAS „Mineralinių žaliavų išteklių tyrinėjimas ir vertinimas“.
- 6.7 7-asis TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“.
- 6.8 8-asis TFAS „Veiklos segmentai“.
- 6.9 9-asis TFAS „Finansinės priemonės“.
- 6.10 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“.
- 6.11 11-asis TFAS „Jungtinė veikla“.
- 6.12 12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“.
- 6.13 13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“.
- 6.14 15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“.
- 6.15 16-asis TFAS „Nuoma“.
- 6.16 1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“.
- 6.17 2-asis TAS „Atsargos“.
- 6.18 7-asis TAS „Pinigų srautų ataskaitos“.
- 6.19 8-asis TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“.
- 6.20 10-asis TAS „Įvykiai po atskaitinio laikotarpio“.
- 6.21 12-asis TAS „Pelno mokesčiai“.
- 6.22 16-asis TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“.
- 6.23 19-asis TAS „Išmokos darbuotojams“.
- 6.24 20-asis TAS „Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas“.
- 6.25 21-asis TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“.
- 6.26 23-iasis TAS „Skolinimosi išlaidos“.
- 6.27 24-asis TAS „Susijusių šalių atskleidimas“.
- 6.28 26-asis TAS „Planuojamų pensijų išmokų apskaita ir atskaitomybė“.
- 6.29 27-asis TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“.
- 6.30 28-asis TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“.
- 6.31 29-asis TAS „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“.
- 6.32 32-asis TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“.
- 6.33 33-iasis TAS „Pelnas, tenkantis vienai akcijai“.
- 6.34 34-asis TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“.
- 6.35 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“.

- 6.36 37-asis TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.
- 6.37 38-asis TAS „Nematerialusis turtas“.
- 6.38 40-asis TAS „Investicinis turtas“.
- 6.39 41-asis TAS „Žemės ūkis“.

7 Apskaita pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS)

- 7.1 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.
- 7.2 2-asis VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“.
- 7.3 3-iasis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“.
- 7.4 4-asis VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“.
- 7.5 5-asis VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“.
- 7.6 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.
- 7.7 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.
- 7.8 8-asis VSAFAS „Atsargos“.
- 7.9 9-asis VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“.
- 7.10 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“.
- 7.11 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“.
- 7.12 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.
- 7.13 13-asis VSAFAS „Nematerialusis turtas“.
- 7.14 14-asis VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“.
- 7.15 15-asis VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“.
- 7.16 16-asis VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“.
- 7.17 17-asis VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.
- 7.18 18-asis VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir po ataskaitiniai įvykiai“.
- 7.19 19-asis VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.
- 7.20 20-asis VSAFAS „Finansavimo sumos“.
- 7.21 21-asis VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.
- 7.22 22-asis VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.
- 7.23 23-iasis VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.
- 7.24 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.
- 7.25 25-asis VSAFAS „Segmentai“.
- 7.26 26-asis VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“.
- 7.27 27-asis VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“.
- 7.28 29-asis VSAFAS „Pensijų anuitetų fondo apskaita ir ataskaitų rinkinys“.

8 Finansinių ataskaitų analizė

- 8.1 Finansinių ataskaitų analizės reikšmė ir uždaviniai. Finansinių ataskaitų analizės etapai ir organizavimas.
- 8.2 Finansinių ataskaitų horizontalioji, trendo ir vertikalioji analizės.

- 8.3 Santykinių rodiklių parinkimo principai, jų apskaičiavimas, vertinimas, klasifikavimas ir grupavimas.
 - 8.3.1 Pelningumo rodiklių skaičiavimo būdai, informacijos šaltiniai ir analizė.
 - 8.3.2 Mokumo rodiklių skaičiavimo būdai, informacijos šaltiniai ir analizė.
 - 8.3.2.1 Trumpalaikio mokumo (likvidumo) preliminarinis įvertinimas santykinių rodiklių pagalba.
 - 8.3.2.2 Apyvartinio kapitalo analizė.
 - 8.3.2.3 Ilgalaikio mokumo (įsipareigojimų lygio) bei kapitalo struktūros įvertinimas ir analizė.
 - 8.3.3 Kapitalo rinkos rodiklių apskaičiavimas, informacijos šaltiniai, analizė ir interpretavimas.
 - 8.3.4 Veiklos efektyvumo samprata, rodiklių skaičiavimo būdai, informacijos šaltiniai, jų analizė ir interpretavimas.
- 8.4 Finansinių ataskaitų analizės rezultatų panaudojimas įmonių veiklos prognozavimui.
 - 8.4.1 Rizikos apibūdinimas ir rūšys. Rizikų vertinimas.
 - 8.4.2 Išorinių ir vidinių rizikos veiksnių analizė.
 - 8.4.3 Bankroto prognozavimo modeliai ir jų vertinimas.
 - 8.4.4 Bankroto priežasčių analizė.

Jeigu nenurodyta kitaip, šioje programoje naudojamas žodis „įmonė“ apima ribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis, neribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis ir viešojo sektoriaus subjektus.

Privalomos literatūros sąrašas (egzaminui ruoštis pagal teisės aktų redakciją galiojusią 2022 m. liepos 1 dieną, teisės aktus galima rasti Teisės aktų registre (www.e-tar.lt):

1. 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo <http://eur-lex.europa.eu>.
2. 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002. <http://www.avnt.lt/assets/Veiklos-sritys/Apskaita/TFAS/EK/1606reglamentas11.pdf>
3. Europos Komisijos reglamentai, iš dalies keičiantys Reglamentą (EB) Nr. 1126/2008, priimančią tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 . <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=OJ:L:2008:320:TOC>
4. Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios atskaitomybės įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
8. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB .
9. 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 91/674/EEB „Dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės“.
10. 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 86/635/EEB „Dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės“
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 "Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo"

12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr.1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
13. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. vasario 4 d. įsakymas Nr. 1K-040 „Dėl Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2016 m. sausio 22 d. įsakymo Nr. 1K-29 redakcija).
14. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gruodžio 18d. įsakymas Nr. 1K-443 „Dėl finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1K-372 „Dėl Pelno nesiekiančių juridinių asmenų buhalterinės apskaitos, finansinių ataskaitų, veiklos ataskaitos, metinės ataskaitos rengimo ir neatlygintinai gauto turto ir paslaugų (nepiniginių aukų) įvertinimo“.
15. Lietuvos banko valdybos 2014 m. spalio 17 d. nutarimas Nr. 03-190 „Dėl finansinės atskaitomybės“.
16. Lietuvos banko valdybos 2018 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 03-38 „Dėl Lietuvos banko valdybos 1996 m. rugpjūčio 15 d. nutarimas Nr. 230 „Dėl kredito įstaigų, valdymo įmonių ir finansų maklerio įmonių finansinės apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų rengimo politikos pagrindinių principų patvirtinimo“ pakeitimo.
17. Verslo apskaitos standartai, <https://avnt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-1/verslo-apskaitos-standartai>
18. Verslo apskaitos standartų metodinės rekomendacijos, <https://avnt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-1/verslo-apskaitos-standartai>
19. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, www.finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaita-ir-atsakomybe/finansine-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaitos-ir-finansines-atskaitomybes-standartai-vsafas.
20. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Knyga „Verslo apskaitos standartai“. Vilnius – 2016 m. Viešai platinama ir prieinama internetu:
21. <http://www.avnt.lt/assets/Veiklos-sritys/Apskaita/Leidiniai/knyga-VAS-2016PDF-leidiny.pdf> Mackevičius J., Poškaitė D., Villis L. Finansinė analizė. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas 2011.

Papildomos literatūros sąrašas (ši literatūra nebus naudojama nei testo klausimų, nei praktinių užduočių sudarymui):

1. Mackevičius J., Giriūnas L., Valkauskas R.. Finansinė analizė. Vilnius 2014.
2. Įmonių finansinė analizė. Rodiklių skaičiavimo metodika. Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX Vilnius.
https://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf